

**Kommissionens arbete med att underlätta företagsöverlåtelser
samt
Resultat från Sveriges nationella program 2005-2007 med att
underlätta företagsöverlåtelser i små företag.**

Sigbritt Larsson

Projektleddare

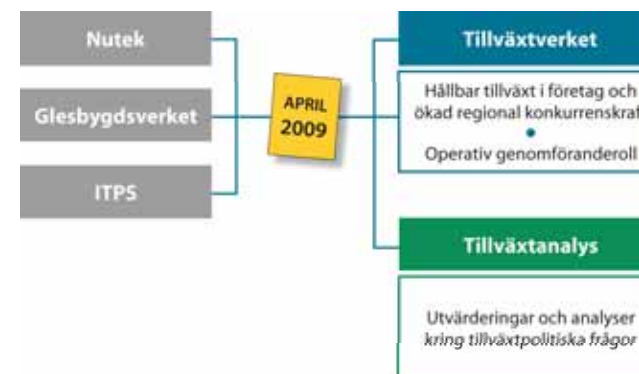
Tillväxtverket - The Swedish Agency for Economic and Regional Growth

www.tillvaxtverket.se

2010-09-09

1

Vår bakgrund

2

Tillväxtverket idag

- 11 kontor på nio orter
- Ett sextiototal program
- 2,5 miljarder kr per år

3

Vår myndighetsidé

Vi arbetar offensivt för hållbar tillväxt i hela landet genom att underlätta företagande

- Underlätta företagande
- Offensivt
- Hållbar tillväxt
- För hela landet

4

Uppdraget från regeringen

Nutek fick i oktober 2003 i uppdrag av regeringen att ta fram en grundläggande problemanalys av vilka effekter som kan förväntas av kommande generationsskiften i företag, "Generationsskiften i företag - en problemanalys"

I rapporten föreslås statliga insatser för att stimulera ägarskiften i företag

Programförslag lämnades till regeringen 1/10 2004

Regeringsbeslut om uppdrag 16/12 2004

Programstart 28/2 2005

5

Bakgrund

Nio av tio småföretagsledare i Sverige äger sina företag, ensamma eller tillsammans med familjemedlemmar eller affärskompanjoner. Av åldersskäl kommer sex av tio företagare att lämna över ägandet av sitt företag under de närmaste 10 åren. I övriga Europa är situationen likartad och uppskattningsvis berörs 690 000 företag och 2,8 miljoner arbetstillfällen per år.

En av de mest kritiska faserna i ett företags livscykel inträffar när det byter ägare och ledare. Överlåtelse av företag kan ske inom familjen, till anställda eller till utomstående. Att förbereda och genomföra en företagsöverlåtelse är en lång och komplicerad process som kan medföra många olika typer av svårigheter.

6

...forts bakgrund

- Den första typen av svårighet är ofta känslomässig. Många företagare, särskilt de som har skapat och byggt upp sina företag under många år, är ofta motvilliga till att släppa ifrån sig företaget och att börja förbereda en överlåtelse. Detta medför att överlåtelsen av företaget ofta inte är tillräckligt väl förberedd, vilket berör inte enbart säljaren utan köparen och anställda.

- Den andra typen av svårighet är knuten till komplexiteten av en företagsöverlåtelse och att företagaren ofta saknar erfarenhet av eller kunskap om vad som krävs. Kunskapsöverföring är ett av de problem företagare och särskilt ägare oroar sig för.

- Den tredje typen av hinder har att göra med nationell lagstiftning, bolagsrätt, skatter och administrativa formaliteter. Ägare till mindre företag har mindre kunskap om frågor som rör överlåtelse av företag medan större företag ofta kan få råd från interna eller externa experter som känner till den relevanta lagstiftningen och de utmaningar som kommer.

7

Kommissions rekommendation 1994

För att stödja överlåtelse av företag antog Europeiska kommissionen år 1994 en rekommendation om överlåtelse av små och medelstora företag, EGT L 385, 31.12.1994. Den uppmanade medlemsstaterna att förbättra lagstiftning, skatteregler för företagsöverlåtelser, höja medvetenheten och stödja överlåtelser av företag. En utvärdering, kommunikation, av rekommendationens genomförande gjordes 1998 och den visade att vissa medlemsstater hade vidtagit åtgärder för att förbättra situationen, medan andra hade gjort lite eller inget alls.

forts .....

8

forts ...

Slutsatsen var att man behövde göra mer för att underlätta företagsöverlåtelse.

I december 2000 inledde Europeiska kommissionen ett BEST-projekt om överlåtelse av företag, som var ett prioriterat åtgärdsområde. Huvudsyftet var att övervaka genomförandet av kommissionens rekommendation om överlåtelse av företag från 1994, att kartlägga stödåtgärder för företagsöverlåtelse och att lägga fram förslag till framtida åtgärder. En expertgrupp inrättades särskilt för att bistå kommissionen med att genomföra projektet. I gruppen ingick experter från alla EUs medlemsstater utom Förenade kungariket, Irland och Sverige. Resultaten från BEST-projektet och expertgruppen lades fram i rapporten *Slutrapport från expertgruppen för överlåtelse av små och medelstora företag* och publicerades vid det europeiska seminariet "Transfer of Businesses" i Wien den 23 - 24 september 2002. Vid seminariet drogs slutsatsen att höjande av medvetenheten är startpunkten för framgångsrika överlåtelse. Först därefter kommer praktiskt stöd i form av professionell rådgivning för att ta sig igenom den komplexa överlåtelseprocessen. Hela rapporten finns att läsa på Kommissionens hemsida:

http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/transfer_business/transfer_com_02/final_report_sv.pdf

9

Uppdraget från regeringen

Nutek fick i oktober 2003 i uppdrag av regeringen att ta fram en grundläggande problemanalys av vilka effekter som kan förväntas av kommande generationsskiften i företag, "*Generationsskiften i företag - en problemanalys*"
I rapporten föreslås statliga insatser för att stimulera ägarskiften i företag

Programförslag lämnades till regeringen 1/10 2004

Regeringsbeslut om uppdrag 16/12 2004

Programstart 28/2 2005

10

Sverige - företagssektorn

Det totala antalet företag i Sverige är ungefär 600.000

- 99 % (594´) är SMEs med mindre än 250 anställda
- 94 % (558´) är SMEs med mindre än 10 anställda
- 60 % (335´) har inga anställda
- Den totala SME sektorn står för 60 % av alla anställda
- Företag (6´) med 250 anställda eller fler står för 40 % av arbetsmarknaden

11

Uppdraget var att:

- att underlätta ägarskiften i små företag
- ge information om mötesplatser för köpare och säljare av små företag
- att bidra till regeringens målsättning att det ska vara lika naturligt att ta över ett befintligt företag som att starta ett nytt
- samverka med Almi Företagspartner AB, Företagarna och Svenskt Näringsliv

12

Målgrupper:

Företagledare som äger minst 50 procent av företaget
Ägarledda företag med 2-49 anställda
Företagaren är äldre än 50 år
Potentiella köpare med speciellt fokus på unga människor

13

Målet:

- att 80 procent av de företagare som deltagit i möten eller seminarier ska vara nöjda med den informationen de fått
- att information finns tillgänglig om fungerande marknadsplatser för köpare och säljare av små företag
- att genomföra minst två informationsmöte per år i varje län om betydelsen att påbörja processen med ägarskifte i god tid
- att ta över ett befintligt företag som alternativ till att starta ett nytt särskilt bland unga människor

14

Syftet

var att samordna och koordinera olika aktiviteter och aktörer för att uppnå programmets yttersta syfte att underlätta ägarskifte i små företag och därmed öka antalet lyckade ägarskiften som i sin tur leder till att företaget utvecklas och lever vidare

15

Exempel på projekt

- Mentorprojekt, Ung företagsamhet, i Jönköping
- Mångfaldsperspektivet i Skåne
- Verkställande kvinna i Stockholm
- Matchningsprojekt med arbetslösa ungdomar och småföretagare
- Matchningsprojekt med civilingenjörstudenter och företag på
- Köpar- respektive säljarskolor
- Förstudie om arbetsmodell för övertagande i Gävleborgs län
- Ägarskifte med Förmuft och Känsla i Jönköping

Webbaserade mäklarplatser

- kopaforetag.se (pilot)
- bolagsplatsen.se (pilot)

16

Resultat

- Ca 135 seminarier har genomförts runt om i Sverige med totalt ca 4 000 deltagare (i snitt 30 deltagare/ seminarium)
- Företag i enskild rådgivning ca 300
- Personer i utbildningsinsatser ca 350
- 6 pilotprojekt
- Utvecklande av två webbaserade marknadsplatser
- Genomförda ägarskiften ca 50
- Två skrifter har publicerats av Nutek
  - "Ägarskifte – Hur gör du med ditt företag när du vill göra... "
  - "Ägarskifte med förnuft och känsla"

forts.....

...forts resultat

- Intresset för programmet har varit och är fortfarande stort. Riks- och regionalpress, branschtidningar och övrig media har uppmärksammat programmet och belyst ägarskiftesproblematiken
- Programmet har satt fokus på frågan om ägarskifte och påverkat samhällsdebatten
- Projektledaren har informerat om regeringens uppdrag och vårt arbete med ägarskiftesfrågan på konferenser och andra typer av evenemang både runt om i Sverige och internationellt

Slutsatser

- Samarbetet har varierat mellan regionerna
- Ett ökat intresse generellt för ägarskiftesproblematiken i samhället
- Ett större fokus dels på potentiella köpare och dels på finansiering och lånevillkor av köpet

Rekommendationer för ytterligare insatser:

- Ge samma politiska uppmärksamhet till företagsöverlåtelser som till nyföretagande
- Se över finansieringsmöjligheterna för förvärv av företag
- Se till att skattesystemen inte missgynnar företagsöverlåtelser t.ex. genom att ge skatteincitament för säljare av företag om de medverkar till köparens finansiering av förvärvet.
- Fortsatt arbete med att öka medvetenheten hos företagare om behovet att förbereda sig i god tid inför ett ägarskifte
- Stöd till övertagare/köpare i form av en handbok, ex. "Processen att köpa företag".

Tack för att ni lyssnade!

Sigbritt Larsson

Tillväxtverket - The Swedish Agency for Economic and Regional Growth

+ 46 8 681 92 53

www.tillvaxtverket.se

2010-09-09